

تکلیف

شہید غلام محمد بلوچ
شہید شیر محمد بلوچ
شہید لالا منیر
گل ہما شہیدانی نام
کہ آپ اے مرز بوم
مدام زندگ انت

کتاب و نام : مانی مانی ماتن وطن
شاعر : مبارک قاضی
سرناک : شہزاد بلوچ
گال رخ : عطا اللہ
شک کار : پکان مانی شہزاد
دائیک : 1500
اولی چاپ : جنوری 2012
نہار : 150 (یک سو و پندرہ روپے)

اسے کتاب و قلم حق و شہزادہ ایک انت

Hani Mani Maten Watan
(Poetry)
Mubarak Qazi

SICHKAN PUBLICATION

Post Box No 5 Press Club Road, Gwader
sichkan@gmail.com/sichkan@hotmail.com
0322-2570199/0300-2511283

روئے بند

- 11 مہرہ زبیرانی شاعر..... غلام حسین شوباز
14 پشمال..... عبدالرحیم ظفر
16 پروانہ کال دودانک..... مبارک قاضی
17 حمد
18 ہزار سرداد پہ کوہ
19 دل گدا ان مندوک
21 بلکیں زندگ پہ بول
23 "آس، بچہ، لوگ پر"
25 روج ساہگ
27 "جن پہ کلوہ آپس نہ بیت"
29 منی قبیلہ منی کعبہ
31 درامد
32 مسکین رگامانی ودار
34 گوادریں زندہ بیتکیں رحر
35 مہرہ قضاہ حلاس

○

کارمکن راہ

اسے جنگ کہ حق جنگ انت
دوست مدارساہ

75	نمیران
77	سہر دہیں بام
79	منی حوتانی ترینزک
81	مسالہ بلوچانی کبیرستان و نام
82	قلم و کاس؟
85	مات و گلزمین
86	parado
88	حسانی منی ماتیں وطن
91	جہد و بیکرک
94	باتیل
95	قلم شرمندگ انت
97	آشترے پدیات کنت
100	درآمد
102	واٹرکنگ لونال
104	مسرادانی دائمی راہ
106	پیغام

38	گوا در و باندات و موسم
39	جہد و بیکرک
41	کوہ انت بلوچانی کلات
43	بالاچ
44	چچ مکش
46	غم
48	آجونی و چپراغ
49	بلوچستان نمیران انت
51	حیال و قہرمانیں جمہر
53	دیسارو
55	تنگیہ دم نہ برتگاں
63	منی وطن
65	متلکین شہرانت منی
67	کتنے و کنگ
70	(منی مات و سجاد و نام)
72	پہ میا و داد پسند و ذرات
73	لچہ

غزل

- 108 اے ساہو ساز مہر غم اے زندگی منی نہ انت
109 ترا نگاہی تاک و پنہاں درد پلاں زیاد کنت
110 بوری واہند کارے نہ ملیں سر مچھارے در کچیت
112 دال اے چم شلت ارس دل زحیر نالان انت زندگی انت بلوچستان
113 بام نازینک جنت رشن بانور بیت شپ کدی روج بیت
114 آس و خاکشانی انت گریوگ و زاری انت چے ہشتہ کنال
115 ہمراہ منادوست نہ ہمر از نہ سنگت
116 جند و مہ فراموش منی واجہ
117 بقیت گول پادال منی یک بیل و یارے در بنیت
118 دگر و میار بار و تابے میار کنت
119 تپنگ و تیسر و توار انت چتو من اسید کنال
121 راج در پے در انت دال من و ہوش کنت
122 جہان فنا بیت سفر بیت آس و سفر نہ کثیت
124 پے ڈیہ و ہاترا کہ سر مچھارے یک شہید بیت
125 بال و انت تہی لوگ و سرا بمبار بلوچ
126 دودانی منے سیرک دار باریں چوں بوت انت
127 ناں کاروانے ناں یک راہ نشانے پیش کھنگ

حانی منی ماتیں وطن

پیشکال!

مہر عزیز میرانی شاعر

تو کہ دیم دایم دل و جگوئیں سوگات و تہی چمن، و تہی ہیراناں ہے بہ لکھاں پہ تو۔
تہی کجام گپ و بکناں۔ آنچو آش کنگ کہ تو ماں زندان و بندے، مہلوک و
جاک انت، راہد بر و راہ شوناں نوکیں دکان بوتلگ و کار و بار و انت۔ من کو اسے نیاں و
نہ منی مید و راج انت، نہ من و عینک و چم و انت۔ تہی شعرانی تو صیف گوں من کنگ نہ
ہیت، ہنچ کشت تو بلاہیں شاعرے۔ ہما کہ تہی شعراں سر پد نہ بنت..... تہی لیکھاں
نزان انت، تہی ہیال و شرنگی و سچ آش نہ جنت، سرا برا میل جبر کن انت..... شعر و زبنت
چی ہے.....؟ شاعری کجام بلاہ و نام انت؟ کئے بزانت، کئے جست بگراں۔ تہی
ڈوباروک چہ تہی ستا کنو کاں کیشتر انت، باز ترا گنوک لیکیت و باز ترا درویش۔ تو کجام عہد و
مسافرے، کجام عہد و ادا سر جنان و سر بوتلگ ہے۔

پہ کئے شعر پر بندے، کئے عتوار جن ہے..... بلکس تہی جند ہم زنا نت.....!!
مدتے بیت ارواحِ عثرتن میلا تک انت..... کتاب وانوک پشت نہ کچنگ، تہاریں اندر
زیرانی چہیا نٹ، مارشتانی جند، ایوکیں ساہتانی چیلوگ، صد برمرگ، واب گندگ
پذہرگ، ہدا بزانت چچک پر شوکیں گورم بند انت تہی ہیا لانی زرے..... وھد بوجیگ ماں
جھلیں زراں شتور گرا نت۔ زنا ناں چنت جانشو ماہورانی سسکیں چڑگاں پچت و کچک
اش بند انت و دریا جہین و دور دینت یک نیمکے ماہور ترایت و یک نیمکے ماہیگانی
رُمب..... یکے پہ شکار و یکے پہ وتی رکینگ و۔ لا پ و شد بنی آدم و چے چے نہ

وقتی شبیدانی حوناں کہ پارسنگ مکنٹ
 بلوچ چون بکنٹ دژمن ۽ گوں جنگ مکنٹ
 منے وشن غیبیک کہ ایر رتنگ انت چو کمزیر ۽
 منے زہگ پرچپا و تا گریشگ ۽ پلنگ مکنٹ

پر مائیت۔ کیے ساہدارے عساہ عکپیت عکے ساہ دنت۔ اے مژغ جنگ ازلی یے،
تو ام ماں کیشک عے۔ سر سر جن عے۔

برے چو کو دک ع۔ مگر بندے، برے دل ع پاہاراں چھیال کن عے۔ برے تی
تو ار عرش ع روت ع برے عرش ع ہدا بند زمین ع ایر کپیت گوں تو تران کنٹ، تی ارش ع
گر رش، تی شق، تی کریابی، باریں چنت میا ر جلیت، کئے ع و تی کنٹ ع و ت کنی بیت۔ ترا
کس نزانت، بلکیں تی جند ام۔

بزان عے تی ساحک ترا پولیت، سد براں تراست کپیت تو کئے عے؟

بوئے بوئے آدمی تی اندر، اچھیں پیشکا اچھیں گد پوش عے۔ پکر ع روڈ ناٹی ع تی جھانے
ماند اٹھک بلے تی کل ع جونوئیں چراگے مان نیست۔ تی ہمراہ چہ تو کسر بوتکت۔ لہتے ع پہ
وت ماڑی بٹک، لہتے ع بیرک دست ع کوکار کن انت، چیزے ع ہٹکنیں ع سودا جگ ع
چیزے ع و پاہ با پار کنگ۔ یکیں توئے یکیں تی تواریں برے گیا باناں جکسیت، برے
شپا نکانی دپ ع انت، برے سارباں ماہکانیں شپاں الہان کن انت تی پر بنداں، تو
گووالانی شاعرے، تو پوریا گرانی ہمبل عے، تو دن ع سپاہیک عے، مھر ع زیرانی شاعر تی
ستلکس جبین ع درد، گوں مناں نام دیگ نہ بت، تی لہزانی زگریں پڑام۔ تی اندر ع موتک
گوں من معنا کنگ نہ بت۔ باید ہمیش ات کہ تو و تی کتاب پہ یک زاتکار ع کو اسے ع ویم
بداتیں۔ آئی تاک، تاک ونگ ات، باہمیں جھٹاک عے دانگ ات۔ ترا ساڑاٹک
ات، تی بند بند ع توصیف عے کنگ ات، حوالے دانگ ات۔ تشریح عے کنگ ات،
منی گوما چوش بیت نہ کنٹ۔ یمن تو مرگ ع زند ع شاعرے، شق ع حلا حوش ع تمن گرے، بام
ع استال، پل ع وشبو، سنج ع یمن، مھلیں سھب، مھلیں آسمان، کوش ع زربار، بیل ع آلاڑ، درم
نوریں کاڑ، رولہ ع گوڑگ ع ماتیں گلزمین ع بیرک، جو وڑگ ع بیون، مداتیں پلپنگ جوڑہ

انت تی زرد ع بھرا نت تی ٹرائنگانی۔ تو ت ع پڑس ع ماسر پد کن۔ نکیں دیوال ہرچی کہ ترا
حلو ت کن انت۔ ایو کی مچھ ترا یسکینت۔ بڑگی مچھک ترا بے وار بکت۔ گوں من بھر کن
ہے ٹیکیاں کہ کس اش نزوریت۔ کس اش نہ ماریت۔ منی مہلو۔ تی زانگ ہنچا کیں
مھرے نہ انت، ہنو تو اندر ع بازند ٹنگ عے، بلے زاہر ع تیارے، ماسر پد ٹھک جن انت کہ
قاسمی تہراں شراب وارینیت۔ وت ہم وارت چہد ع گیش بے سا انت۔ سند عے
نیست۔ بلے تو ہم زان عے من ہم زاناں زندگیاں شعرا نی گوشوک۔ ابد مان عے تو۔
نمیرا نیں مہلو۔ داں بلوچی مانیت داں ماتیں گلزمین پشت کپیت، تی کٹھکس مانیت لہز
لہز، ڈوبارگ ع شعر پولنگ نہ بیت، ماہ ع رڑن اندیم نہ بیت ٹھکس ع راہلو زی تہراں۔
روح ع کئے کبل جت کت کنٹ داں زندگ عے شعر کیش۔ تی پکر ع نڈانز ٹوٹکیں دلاں ردوم
کیش انت۔ یک روپے کنیت بجوئیں چاگرد ترا منیت۔ تو مردگ پرستانی کوڑو ع بندیک
نئے۔ تی آجوبی ساڑاٹک ع چمدار نہ انت۔ تو قلم ع واحد عے۔ نہ تو لگورے عے نہ تو
کاچا کئے۔۔۔ گلزمین ع نازین مھر بھر کن۔ چیز کے پہ وت چیز کے یمن۔ تی گمانی تی
دردانی شریدار ہزار انت۔ لکھ انت۔ تو ایوک نئے۔ تو سرگر۔ جنز۔ سرو کی بکن۔ تی کارواں
وڈاں بیت، تی نیت و پا ع نیت انت۔ تی ڈوڑا ہانی شمار گران انت۔ تو عطاءے زیرے۔ تو
کریم ع اکبر عے۔ عتقا توئے تو ڈرک عے۔ تو عزت عے، تو پاڑل عے۔ پیکرے تو، توئے
مرید دیوانگیں۔ توئے سید۔ سر شاعرے، دعا انت ہمیش سلامت بات عے، قمر ع مراداں
بکند ات عے۔!!

شوہاز بلوچ

20.11.2006

حلیاں۔ عمان

ارسطو قول انت:

"Anyone can become angry.... That is easy. But to be angry with the right person, to the right degree, at the right time, for the right purpose and in the right way.... This is not easy."

اگس استاد ارسطو ء اے نمیر انیس گشتن ء تک ء پہنا تانی سراجھانکی ء بیچار کن نئے تہ ہمے راست پدر بیت کہ زند ء ہر شعبہ ء اے آفاقی قول وتی اثر ء پیش داریت آثری شاعری ء پہنات بہ بیت یاد کہ علمی ء زانتکاری ء یا عام زند ء۔ پیر ء جوان ء اے درگت ء وحدے ما مبارک قاضی ء جلو اہناک ء ڈرپشوکس شاعری ء دانیس تہ ہمے گندگ ء کیت کہ مبارک قاضی تخلیقی شاعری ء استاد ارسطو ء ہمے نمیر انیس گشتن ء ہر لوٹ ء گزرا پیلہ کنگ ء انت۔ شاعر ء زانت ء شعور وتی دوزاہ ء دژمن ء مجہ کاریت ء سر پدر انت کہ چکس ڈگری ء کجام وحد ء چے مقصد چے پیمن وتی زھراں مئے سرادرشان پاکت۔ الم ء بقول استاد ارسطو ء اے آرنائیس کارے نہ انت۔

مبارک قاضی ء شعرانی دہڑ "حانی منی ماتیں وطن" مروچکیں راستیں جاو رانی یک انجیں پُ اثر ء دردناکیں وڑ ء اندازی ء درشان کنگ ء انت کہ ہر چم ارس گواریت ہر دماغ بے تاجر بیت ء پرچا کہ قاضی گل ہل ء رک ء پک ء لگی رواج ء پری درو شم ء زیبائیں مہنگانی توصیف ء ستا ء بدل ء حانی منی ماتیں وطن ء دردناں تالان کنگ ء انت کہ آدژ مناں

ء بدواحاں انگیر کنگ۔ آلی ء میناپ ء ملپدیں کشاراں کوہ ء کھساراں ء زید ء میداناں ء فوٹکلیں درنا ء دانائیں کشاں ء معدومیں زھک ء بے میاریں زالمو لانی سراجھانکی ء بے مٹواری کنگ ء انت ء اے ڈولیں نہ کیگ ء نہ ویشیں جاو ران ء ظلم ء زور اکیانی سراجھانکی قاضی ء الہان پے نا ایتاں ایتے ء پد لپروشاں دلبڈی یے ء پے گاریں کارواناں راہ شوئی یے ء پے کلےیں سرچار ء ورنہاں یک مزنیں حوصلہ ء حمیت ء نشان انت۔

یک شاعرے کشیت:

نوشاں کہ بہ بہاں بے ساروتی دردناں شموشاں

بے قاضی ء وڑ ء پیمن دگر انت ء قاضی وحد یکہ نویمیت گزرا آئی ء تخلیقی درد چوڑو مانی چک ء دردناں چاہ جن انت ء حمد ا قاضی ء رژن ء زانت ء تخلیقی عمل وتی سر بلاں سر بیت ء انجیں چیزے ودی کشت کہ دلاں گون جعت چماں کج کشت ء سراں حوش کشت ء منزل ء شون ء دینت۔ قاضی ء ہمے وڑ ء پیمن قاضی ء رامیابند کہ شاعر اں چہ جتا ء یکتا کشت ء قاضی ء راعطا شاد ء ظہور شاہ حاشمی ء کریم دشتی ء حمیس سر شاعرانی صفاں کاریت ء اوشٹارینیت۔

دعا انت کہ مبارک قاضی ء ہمے جوڑہ ء دوست دائم بہ مانیت۔

عبدالرحیم ظفر

گوادر

01.07.2008

ہزار مسراد پہ کوہ

منی امام منی نور پاک کوہ ۽ مسراد
 من بے تو پیس نہ ہاں دیدگیں امام مہدی
 من زندگاں پہ دو کرم ۽ کرامتیں شیراں
 منی چہراغ منی کوہ ۽ مکھیں منزل
 مقام ۽ منزل ۽ راہدار "نیت" ۽ "حیثیت" انت
 ہزار ۽ شپ پہ امام ۽ امام ۽ کوہ ۽ مسراد
 من ندر ہاں گوں وتی چپا ۽ ذکر ۽ چوگاناں
 من ۽ بہ سات کہ من بے تو بے وسال مہدی
 منے آزادت ۽ ننگہ گوں فسریشٹکاں بستک
 منی مسراد ، منی نور پاک ، بڑ ۽ کہمیر
 من بے تو پیس نہاں دیدگیں امام مہدی
 منارادت بگر کہ من بے تو بے حیراں

دل گدان مندوک

دل گدان مندوک موتکے سر بکن
 گپ گپ ۽ جمہوریں آھے در بکن
 مندگ ۽ نیلنت جگر بڑیں زہیر
 دوزخی بر بخت دل ۽ یاتانی تیر
 لوگ منے زورائی ۽ آس ۽ بکن انت

پر شنگ انت کوٹ ۽ کلاتیں بادگیر
 حر گورۂ توپ ۽ تپنگانی توار
 حر گورۂ نازینک جنت حونانی بار
 بلبل ۽ الہان کسکی نہ انت
 حرمت ۽ گریت ۽ زمیری زار جنت
 پہ وتی ڈیہ ۽ غمساں کوکار جنت
 تلوسیت ۽ تلوسیت ۽ تلوسیت
 جی منی باگانی بالو بزیگیں
 ریزنگ نازاکیں پلانی غم ۽
 گیر کاریت کرمگاں گیمرتگیں
 وشبوآں بجگیں گلابانی زریٹ
 من پہ ارمانے دل ۽ جیہاں وتی
 گیر کاراں ڈیہ ۽ سالوکیں سراں
 کہ وطن مات ۽ پناہ وپنگ انت

بلکیں زندگ بہ بول

نے کہ تو مشکستی نے کہ من گوادری
 بیابے وت ماں وت کیں سوداکنوں
 چندے رنج انت منی ڈیہ ۽ ہشکا وگاں
 چندے بڑن انت تئی اُسر ۽ ویرانگاں
 مادوئیں وت ماں وت سیادۂ وارث بلے
 کیں پشت کپتگاں من گول نادانی ۽
 کیں رد کپنگ ۽ تو گول فوجوانی ۽
 مادوئیں سیادۂ وارث بلے ۽ مسفر
 نے کہ تو مشکستی نے کہ من گوادری
 ماپہ سلواہ زبانی قصہ نہ اول
 مطرح بازار بیت گول دل ۽ جیہاں
 گوادریں دل حشیت جیونی ۽ وڑ ۽

گنجرِ آئزِ اپاں دنیائے آباد بیت

واجہانی نگورِ پانِ قصہ نہ بیت

گودرہ بل کہ آبادِ سرسبز بیت

گودرہ بل کہ کیں ویران بیت

گودرہ بل کہ کیں حیران بیت

زندگی مطلبانی بچ قصہ یے

سگتال سگتال! دژ منال، دژ منال

گودرانت، گودرانت ہر گورہ گودرانت

ماچو محمود درویشِ پردہ بستال

بمب بندوں و قی برہنگیں سینکال

بلکیں زندگ بہ بول

بلکیں زندگ بہ بول

بمب بندوں و قی برہنگیں سینکال

بلکیں زندگ بہ بول

”آس، بندپ، لوگ پر“

آس کہ چہ و قی دیدہ ہما ہگ

پہ د کے مشردہ یے

پہ د کے مطلبے

آپ نام

گوں پکاں، گوں ہشکا وگاں

آزمانِ رگاماں ملامت بکنت

ہشک و تریچ مسزانت

بس و قی حاکمی و بزانت شتیم و شر

عہدِ بربادی و ہیل و عادت بکنت

اوستال قیامت بکنت

مانبداریت دلانی زریں واہگاں

پُر بکنت جنگال

شہر ال تربت بکنت

حاکشانی بکنت کو چگ و نگہراں

ہمو بنے بے کاس و نچیت دہرہ دل

جی پے گس مسرد و نامہرہ بانیں دل

پروتی مپار و چہ سپاہ داری

ستریل دو دال بہ پروشیت مسز ابداری

دید گال نژ بکنت

اُسرہ چمداری و زندہ سنگت بکنت

حون و پاکیں کتاب و تلاوت بکنت

آپ رستگ دپ

کو دک انت زیر پا

زار پائے وڑیل لچ بروکیں پ

پے لگوری تنی عزت و کار کنت

مید گال چیرہ سر

ملاک انکار کنت

آس، آسے و تی دل تب و کار کنت

روح ساہگ

نیمہ روح و ہزار کا نچیں روح و سر

لاش کپنگ منی

برہنگیں ساہگ

کس نہ منتہ دل و ار س موسم بہ کنت

پہ منی برہنگیں لاش و بربادی و غم بہ کنت

چاپ و چوگان چم

دور گار انت ہتم

دل چو قسر آن پچ انت درد و حل و سرا

واہگ و بندہ

رژن و شیطان و آپ و تلاوت کنال
روح و دیوانگی و ملامت کنال
ہستی و نیستی و ساد و سنگت کنال
ساہگ و آس مانند اراں آپ و تہا
گلین چا گرد و چہاں قیامت کنال
گواست و زیارت کنال

”جن پہ کلوه آپس نہ بیت“

بیاماء تو
زند و فرشتہ، ملکوت
سرگ و سزاہ یے گون کنوں
پہستہ بہتیں راج و پڑہ مسرزی و
بیآپ و آس و زگریں چکا کس و گوزوں
برزدیم پہ کوہاں درکپوں
داروں بزرگیں پیر مسرد و پیرک و
چہ آزمان و بزر
عشرش و میٹک و
ڈیہ و شہیدانی گور و
احوال و حالے سرکنوں

رازِ دل پہ رکنوں
برگشتگیناں شہرِ کنوں
چہ واہگِ راہِ گسر
بسیلاں پداوارِ کنوں

تو زانِ مے من اولِ سرِ پداں
گلہیں زما نگِ شہادت
کسراں کلمہ گمانِ نیت
”جن پہ کلوہ آپس نہ بیت“

منی قبلہ منی کعبہ

رگانیِ خونِ بنے سحرِ جسمِ دردِ داں بہ سحرِ ہمینِ انت
من باندِ انوسبتے جہیزِ داں
من باندِ امنزلے پولال

اسے وہدے تا کر تکیں موسمانی مہربانیِ انت
کہ من گنگیں ہزارِ اماں چہ دلِ آسِ رکنگِ لوٹاں
من آسِ آپ تہسریں دردِ لڑتِ انگرینِ سہتے
وٹی بینا ریں جیگِ ترکنگِ لوٹاں
غمے پدِ رکنگِ لوٹاں

دلِ شگرِ بداں مگر ب من پہ ماتیں گلزینِ آسِ پدِ داماں
من کو لیگاں پہ ڈیہرِ مہلبیں پکاں
من حیراتاں وٹی مسکیں سماساتی

روک بنت و مر انت ترانگانی چسراغ
 بزمش دنت تہی زہیرانی کندیل و دوت
 تہی خیالانی پل زرد و باگ و ہرز پنت
 گیر گاینت من و گوتگیں و بد و پاس
 زرد و سرد پستراں
 مہر و قصہ بلاس
 دل پچیت بے کاس
 اُسرد و آسردی و زانت اے رنگ بیت
 دل چو گمنامیں سرداری و تنگ بیت
 مہر اول پار سنگ بیت
 دوستی پہ بہا
 عشق پہ سنگ بیت
 دہر و بازاء عقل و دل و جنگ بیت
 زندگی تنگ بیت
 بے توار و پڑشت
 واہگانی کلات
 دل ہزار بہر بیت

زندگ و مارا نیکنت جگر بڑیں یات
 و مہر و بیل و برات
 چم چو کور و شلنت
 غم چو آس و بلنت
 دوست و دژ من گن انت
 اوہے بے زانگی!
 وائے بے چارگی!
 زار پہ رد گپک
 دل پچیت!
 دل پچیت!
 دل پچیت بے کاس
 مہر و قصہ بلاس

آس ہشکاوگیں درچکانی بدن تنگ انت
 ہشک ۽ گھبرنگ انت پلن مہلبیں ہاکانی گلاب
 تنگ انت روج ۽ زراب ۽ چہ پھوتانی گدو
 ترمپے آس ۽ چہ زہر انت مئے لگیں ہونگ ۽ جو
 پہک بے کیف انت مسرادی ابد مائیں شراب
 برہنگ انت بل ۽ کھیر کچ ۽ چنلانی وڑا
 زاپداں مہبریں کاڑانی جگر سارت نہ بیت
 ہلک چمدار کدی باریں گروکے شہمیت
 کتیت بہار گاہ ۽ لگیں کاڑگوں بشامی جڑاں
 بور ۽ بز کار انت پدا مسکین رگامانی شمر
 مہر پور ورداں چش انت فسر ق نہ کنت گندگ ۽ شر

مسکین رگامانی ودار

آزمان دست ۽ دل ۽ انت چو زرم آدینک ۽
 جمہری ساچ نہ بنت ماہ گوزانت سال گوزانت
 سٹ شپ روہیں تالہ تھی استال گوزانت
 ساوڑی نود نہ شز انت جہیں تلانی سرا
 ترمپے آس نہ گواہیت دل ۽ ولانی سرا
 موسم ۽ آپ نہ بنت تنگیں ولانی کشار

گوادریں زندہ بیتکیں رہسے

گوادریں زندہ بیتکیں رہسے

دل گوں باتیلیں زہیراں چیرے سر

چت بنت پابار چولانی گورد

کچیتکیں ارداء آتر اسپ دہر شدت

گلزمین مہماتیں مسکین ساک و ڈوک

کہ مئے چمانی سارتیں سرونگ انت

پہ دوکدارہ دل و بخشنگ انت

مات و پت زہگ و جن و برات و گہار

نیمتی و بے موسم و پر ماتنگ انت

نان پسند انت ماں و قی جسد و گس

درتیں وانندہ کہ ساک و واہ انت

ذر پہ در پر روزگار و وانندہ انت

کئے ایشانی گنگلیں پر یاتاں بہ گپت

کئے ایشانی ذکر میں ارسال دم بہ کنت

کئے ایشانی درد و دوراں کم بہ کنت

مہر و قصہ ہلاک

ہون آرس و بدل

سارت آپارگ انت

دل چو آرس و جن انت

درد گوارنت چو ابر ستگلیں جمبرہ

غم چو بوسہ و سزپ انت

بم چو کوہ و کپ انت

مئے مسرادیانی پاکیں جبین و سرا

دور تہناتی لہجہیں ویرانگ

ماہیکانیں شپاں

گودرے باندات ۽ موسم

شهر ۽ تو لگ شير ۽ پشاک ۽ تها
 بلڪ ۽ دمڪ ۽ کوچاڻ ماڙنگ انت
 حاڪ ۽ ماڻشاني ڪمان انت هر گور
 دز ۽ پاروئي سروڪ ۽ سر مچار
 زانگار ۽ شاعر ۽ سازنده کار
 رتليڪن روباہ ۽ چيرين ترسزار
 آس مانداراڻ ڏگار ۽ ملپداڻ
 زيد ۽ سبز ۽ ڪچراڻ آ ذروه ڪناڻ
 راج ۽ بيگواڻي ۽ رند ۽ ڪپنگ انت
 نيت اش پاڪ انت په زرد روپڪ ۽
 پاڪباز انت چون په دروگ ۽ بندگان
 مٺي دعا انت واجب ۽ صحيح دره
 ڏندين ايمان اش سلامت بات مدام
 ڪه وڻي بيگواڻي ۽ فڪر نه انت

جهد ۽ مفسر

مذريه شهيد غلام محمد بلوچ،
 شهيد شير محمد بلوچ ۽ شهيد لاله منير ۽ اروا ۽

اے راه ڪه مني مهراڻي مجنتي راه انت
 منا په منزل ۽ بارت من دل ۽ جبرماڻ
 مفسر ستر به بيت مشڪل ۽ لڪش رنگ به بيت
 ڪڍي نه دل مني ۽ مبارت من دل ۽ جبرماڻ
 روان بال اے ڏن ۽ ڏوڪاڻ مان نياراڻ ڇڄ
 نه ساه ۽ غم نه منا جسم ۽ حبان ۽ پرواه انت
 ستر ڪه پاڏي تر اول انت ۽ جند زور
 نه اے زمين نه منا آزمان ۽ پرواه انت
 منار ۽ فڪر وڻي بزرگ ۽ شپاڻاڻي

منارا بزرگیں ملارے حبانثوانی غم انت
 مناحیال گورانت گل بلوچ فسرزندہ
 موالیانی ہمسزورانی ہلالبانی غم انت
 شدیکیں گوانوگی طفلائی گیسرکایت منا
 کنال من یات شہیدانی تلکلیں حوناں
 کنال من ڈیہ ابدمانیں سرمچساراں یات
 ہما کہ روج غ شپ انت کوہ جنگلانی تہا
 من ندکاں کہ اے قہسرائی روج آسربیت
 اے کارواں پہ سڑا ہسرد منزل آسربیت
 شپانی ہوش بریں واب روپے معنابنت
 بہار سنج بیت باگ گللاب معنابنت

کوہ انت بلوچانی کلات

(پہ بالاچ کو میں ترانگہ)

حیا لے چت بوتگ باطن چہ
 عجب یک ترانگے اتلگ جبین
 بدیں روحپانی آماج انت منی ڈیہ
 دل جیڑاں پہ ماتیں گلزمین
 ملور انت زرد آرسیک انت منی چم
 چوسیدہ مارہ دحبان انت بندہ غم
 ہسزار اومان آسرد پاپار کشاں
 کہ پادمال انت وطن زور آوارانی

گوں جسہ راکیں سگاراں گیتگیں کوہ

اے نیل بو میں زر ع مات بند شہو

منے بن پیر کی مال و متاہ انت

منے ہسر و ابگ انت ارواہ و ساہ انت

پہ چند سے نان و دیم و پوں دیک ہنت

نہ بختگ ہنت پہ یک ہسر ہیں دپارے

اشال ہسر یں میں ماہ دال منے و سے روت

وطن دوستی نہ انت یک و سو سے روت

دال دہکانے گول نگار و گلآتش انت

دال دریاورد سے و بوجی زرہ انت

اے وڈال دال شپانکے نشان ہست

بلوچستان متیک انت دال جہان ہست

بالاج

اے زگر میں خون کہ آجوتی و رواہ و فلاں انت

اے خونوں کے بہ موکیت

اے سہر میں خون کہ چوکاچ و کندیل و بلاں انت

اے خونوں کے بہ موکیت

بہشتیں ٹھوڑی حق و شوہازہ

منی پلکیں شہیدانی ماں جسہ و تلکلیں خونوں

پہل باگیں وطن مات و زکات انت

چشمیں لکھاں دگر سہر و کو لیک

چشمیں سد زندگی قسربان پہ نام و بلوچ و

گوں گردشتاں زمین و ماہ و روج و

پدا آسنگ و پردیج کاہنت

نئے راہ و روت و ت و اجہی و

نئے خونوں و تی رہشون لیکنت

بلوچپاں چند و خونوں لیکنت

من بالاج و گشمن گیسر کایاں

”اے تیراں کے بہ جلیت

اے خونوں کے بہ موکیت“

چ مگش

گشتت که چ مگش تو
 به بند و بس ندره کن
 وتی کر یا بین چا گرد
 گلاب و سنگین پتاں
 بچار زورا کیانی دوز و بن گیتگیں آس
 گداناں گورگیں نکاں
 به گند و سرچی بلے چپ لو
 زینچیں پیرزاں الی که بچانی غماں کورانت
 فراموش برات و سنگینیں گهرانی دل و آباں
 شوش درد انگین بچانی جسد و تلکین حوناں

وتی پلکین شهیدانی مگر نام
 مسجد و پیراج و فسرزنداں
 مسنازین سر مگیں کوہاں
 تیا باں بہن و شجواہاں
 گیا باں سیرنگیں و ذال
 پچپیں میدان و آپ بنداں
 مسدا و مکہیں ڈیہ
 بلوچانی بن و بیہہ
 به بند و بس ندره کن
 گشتت که چ مگش تو

غم

سب باد نود شزفت در پشنا کین

پر شنت چو کاخچ نیل بویش زرد چول

حسرت کشیت چو سهیل و آرزو نیست زیک

خر پنت کرکیک تالانیں تیاب

دیاراں شنگ بیت و شبو گلاب

جسکی داب کنت دیوانگیں کوش

گلی الهسان کنت شہدیل توارے

کپال من ترا نگ و مسکین ڈکارے

منارا غم پرانت ہرچ در چک و د ارے

و تی کوہ و تلارانی منا غم

و تی پوک و پلا رانی منا غم

و تی باگ و بہارانی منا غم

و تی تبد و لواری منا غم

و تی شام و سحرانی منا غم

و تی گند و گداری منا غم

و تی قول و کرارانی منا غم

منی کچ و کاس و گوتگیں غم

منی گول گلزمین و بستگیں غم

منایے چو سرگ و تلوسین ایت

منایے منزلے حبز مال رسین ایت

تہناوتی گول جند و غماں دزگائیش من
 یک پتویے پکار منا بے مسرادی
 من در پیرد ز مانگ و جستانی جنگل
 اے بے زبانیں کوہ و دنگ و ڈاک و ڈن
 پڑس انت منا ایتکلیں و دارانی آسرو
 چہا لے و گمان گو زیت بے توری
 گنگلیں حیا ل گپ جنگ و قسمت و عزانت
 قمری جبر نہ کنت دل و باگانی و شش گوشیں
 الہان زرد و پلنگ و بنگو او بوتگ انت
 ارمانیاں پہ مہر و پھوتانی ناگاں
 دانکے دپ و نیاریت تواری و شش جبر
 یک لچہ کارے کیف و تب و شاعری نہ کنت
 کرام و کھیب و داب گمان و پدی نہ کنت
 مانا شینگ چار کنڈ و گباراں تہاری
 آجونی و چپراغ بلے قساہری نہ کنت

بلوچستان نمیران انت

تسا و ہدی کہ دل آزاتی و جہد و زمہیران انت
 تساو ہدی کہ شاتل و شش گوشیں و زمہیران انت
 تساو ہدی کہ بولان سر میگیں گول نیت و زمہیران انت
 بلوچستان نمیران انت، بلوچستان نمیران انت
 تساو ہدی کہ روج و رژن مہر و زمش در شانیت
 ماں قلم و نیہ شپاں جہدانی و لیا و روشنا مانیت
 بلوچ و زہگ زرتاکیں کتاب و واہگ و وانیت
 پہ نوکیں زندمان و جہد و مہر و تانجواں تانیت
 دل و دوت و اہمیں روج و مراد و یات گیران انت
 بلوچستان نمیران انت، بلوچستان نمیران انت
 نپ و تاوان یک انت درد و رنج و شادمانی یک

جتا انت رنگ ء دروشم رسم ء راه ء زندمانی یک
 مال جان ء بند بند ء رگ رگ ء خون ء روانی یک
 پہ زند ء اسراتیں منزل ء راه ء نشانی یک
 مسزور ء بزرگ ء میداں و تاگوں ہور زیران انت
 بلوچتان نمیران انت، بلوچتان نمیران انت

وفا ء رژن ء زند ء زانگ ء نام انت بلوچتان
 پہ دائم گلزمین ء مانگ ء نام انت بلوچتان
 وقتی حق ء کتساب ء وانگ ء نام انت بلوچتان
 منی بیلاں منی دردانگ ء نام انت بلوچتان
 من ء چو دیدگاں دوست انت اگس سزانت کہ ویران انت
 بلوچتان نمیران انت، بلوچتان نمیران انت

من و ہدے سرچاریں سنگتاں کوں سرگراں روپے
 چہ زوراکیں سراں راج ء وقتی مُزد ء گراں روپے
 بدال ہم کوں و تا سوچاں اگس من بن گراں روپے
 وقتی خونال کوں سہریں مادنے رنداں مراں روپے
 ستر دژمن کوں زوراکیں تپنگ ء توپ ء تیران انت
 بلوچتان نمیران انت، بلوچتان نمیران انت

حیال قہرمانیں جمہر

حیال قہرمانیں جمہرانی نیت ء بچار
 کہ چت بنت منی دل ء چوکوہ ء رنگیں پایار
 برے سپراں غ بنت بلنت
 برے زہیر بنت شلفت
 برے چوتا بگیں گلاب ء وشبوعہ زرا انت
 برے چو رنگیں شراب، سماء زانگ ء برانت
 من چم پہ راہ

چو سال ء ماہ
 ہنزام چو در آمدیں دیارے ء مافسہ
 دمانے کیت ء روت پہ ودار ء دوریں منزل ء
 اسے تا کر تچ دیتگیں زمانگ ء بہار کنت

دیسابرو

شپ کپتنگیں رنگراہ و ژندیں کاروان و ساربان
 پہ تال سفیر آئیں ہمسرا ہاں تہی چک انت پد
 کئی انتظار مہتل
 تو پہ کئے و جم داشک انت
 ہنہ کن و تی راہ و بگر
 شپ حباہ و روح حباہ
 دم پدم
 کشک و روان بے وا بگ و
 پکسی اُمیت و مسہلن

ادار کے خمار بنت نہ ارگانی رنگ و دم
 چو لفل و زور رت جم ادار کے
 ادار کے!

پداہما تہار و روح
 پداہما عذاب و شپ
 پداہما ایتنگیں زندمان و درد و رنج و غم
 پداہما و دار و جم
 پداہما تگلکیں ہتم

پہنچی اوست و دل مہ جن
 جسد و قوتی دل سستک و زگریں جسد و گپ و گپ بکن
 گاماں شہار
 بوشی مہ بیت تئی مہری پلکیں مہار
 دیسا برو
 قسرنانی تاواناں مسروپی مپ بکن
 دیسا برو..... دیسا برو!

تنیکہ دم نہ برتگاں

(حماسہ مچا رانی نامہ کہ پہ ماتیں گلزمین و آجوتی و راہ و قوتی ساد و مال اش و مہر کنگ انت)

بگمہ قسمت و منی
 بچار قدرت و منی
 چے رنگیں سہل و تران کننت
 چے ڈولیں گپ بیان کننت
 پہ حق و حاتم و قوتی
 زمین و آسمان کننت
 شراب باریں وارت و زوارت
 پدا اول تران کننت
 اسے کو ہمار و ڈاک و ڈن

اے باگ و کچر و چمن
گو زنت ماہ و سال و سن
عذاب و بزرگی و وطن

وئی دل و من راج و یک بلائیں مہسروانے آں
وئی دل و من گنگی و کشنگیں زبانی آں
وئی دل و من گلزمین و یک ہلندہ آں آزمائے آں
من بلے پسیری و ہزار پاند میں سنز لاں چہ گوستان
بلے چو آں کو من اکتہ ندرستان

من چے گشتان و دربرال

کجباروان و دمبیرال

من و غلام و شیریں مسرکب و سوارا تیں

ماسکیانی یارا تیں

(منیرہ قصہ و مکن)

(منیرہ قصہ و مکن)

گوں بے وفائیں چٹمک

گوں بے ریائیں سچ

منیرہ چنیزگ انت

من چے گشتاں؟ من چے گشتاں

ز مانگ و ہزار پسند بر اتنگ بلے داں اکتہ ہما و انت

ز مانگ و رانگی گلگ پر انت ز مانگ و

ز مانگ و راجت و پڑس کئے بکنت

ز مانگ و رار اس و پڑس کئے بکنت

(منیرہ قصہ و مکن)

منی دل و نہ کشنگیں اے گشتاں دل و مکن

اے قصہاں دل و مکن

اے راہ باز مشکل انت

وتاگوں چچ گلہ مکن

اے جنگ گوں ز مانگ و فہین و ہسر و ہسر کنت

اے جنگ مارا ہور کنت اے جنگ مارا ہسر کنت

اے جنگ نگد میں موسمیں چہ موسمیں ز ہسر کنت

اے جنگ داں قیامت و ہنہ و زاروان کنت

کہ مارا باز پسند بر گی انت اکتہ وطن

کہ مارا گلزمین و نندگی انت اکتہ وطن

وطن، وطن، وطن، وطن

اے خون پتو بیچ نیاں

اے اس پتو خاصہ انت

اے آس پتنگیں بدن تہی غسانی منت انت

اے شعراء کمال و گپ و تران

اے لبز، محسن و بیان

اے گلزمین اے آزمان

اے شاہ گاہیں ڈاک و ڈن

بہشت گوئیں چمن

ما انچوت پدید و اب و ابے نہ گپنگ انت

اے بے بہائیں تاک و پین

اے کوہ و کچھر و دمن

اے زرد کردگار کنت

گوں چولاں ہیر و ہار کنت

حدا و یک ندائیں حسابے نہ گپنگ انت

اشانی پشت و خون و یک مسراد باتیں قصبے

بلوچ قدرت و گوں میل کنت چو کہ زبگے

بلوچ تہساری و گوں جنگ کنت مدام چو چپرا گے

”چند نہ انت“

بلوچ مسرز بوم و یک مجتبیٰ مسافرے

”دھڑائی ہو کوٹ“ کتور و دل، ماں ہلکے ہیں کراچی و

لیاری و گٹر منا چوسا ہر پیمادوست بہت

من و غلام و شیر سیکیں مرکب و سوارا تیں

منیر و قصہ و مکن

(سعاد تیں مسری تو انا کہ زندگ سے نہ مسرتگ سے)

(زرینہ ہاریں تا نگر انت؟)

اے مسرز بوم و حار و مران بول و مرول روں

مسران یا کہ دژمن و کشان بول روں

داں ساہ و ساز و روست و کثیت

ما گشتناں گشتان بولوں

کلاش و دیم و ڈاڈری پلیٹنگاں مسران بولوں

چو کوہ و داں چاہر

اے جنگ کردگار کنت

ہسزینگاں بہا مکن

زما نگاں تہا کثیت

اے جنگ بر جسم انت مدام

داں ساہ و گدھی سسراں

داں اُسرو دندو آسراں

اے جنگ جہنا یک بلوچ گلزمین و جنگ نہ انت

اے جنگ جہنا منے کاس و کنیل پار سنگ نہ انت

اے جنگ داں حساب و روج و کالم انت و دالم انت

اے جنگ تمام کائنات، اے سرش و کرش ہو ربت

ادا گول زندگی و سرگ و ہست و نیت تو ربت

برے برے مڑو پڑو تو ان، ہم لگور ربت

(”بہ گند قاضی پڑگ و گول ناروائیں۔ کنگ و“)

چہ رنگ و بہر و بانگ بنت دلانی مہر و گنگتی؟

چہ رنگ و جٹ و وانگ بنت گول چاکر و زوری و

(برے برے من کمبر و گول راہ و مان گیش اتال)

”اے کور آنا بارت ترا، اے کور آنا بارت ترا“

بلے پمن اجب نہ انت کہ انگت و نہ بڑنگے

دل و چہ ماتیں سرزمین و حاک و غم نہ زرنگے

سلاہ بند بوتگاں پہ سرڈ گار و حارترا

من و غلام و شیریکیں مسرک و سوار اتیں

منیر و قفسہ و مکن

اے خون کہ زمانگ و منے دامن و شلیفنگ انت

اے خون و کسہ و مکن

اے خون چوک ہنی و منے اندر و جیننگ انت

اے خون و کسہ و مکن

بلوچ و زگریں خون زندگی و دامن و کپنت

بلوچ و نگدیں گال بندگی و دامن و کپنت

من و غلام و شیریکیں مسرک و سوار اتیں

منیر و قفسہ و مکن

ماگل چہ روج بندر و

بلوچ و درد وارا تیں

گنر چہ جند و ساہگ و

مارژان و رازدار اتیں

لگور و سرگ و زند چہ؟

نور و پاد و پند چہ؟

ابید چہ اے بندر و

مئے زندگی مئے جند ہے؟

دل و من چون ز رست باں پہ پلکیں ہمسلاں وئی
چہ پیس من شمشت باں شہیدیں گنگلاں وئی

اے راہ دال روان کنت

اے ساہ ام روان کنت

اے آجونی کاروان وئی مسراد منزل وئے وڑاروان کنت

تنیکہ باز پسند برگی انت مارا ہمسفر

تنیکہ بازیں چپ و چوٹ مئے راہ و دیم و ہانٹ بنت

تنیکہ من نہ مر تگاں

تنیکہ دم نہ بر تگاں

مئے وطن

مئے ملکہیں وطن

مئے دیدگیں وطن

تنی کسور و جو و کہن

شاداب دائم و

اے برزگیں تظار

اے جمپ و کو ہمار

راہانی پاسدار

پہ در من و حصار

چو سرجم انت مدام

چو برجم انت مدام

تنی زید و ملکزار

تنی مہلبیں ڈگار

متلکلیں شہر انت منی

واہ گانی متلکلیں شہر انت منی کہ من ادا اوشتا تگاں
 گوں وتی پشت کپتکلیں مال ء متا ہاں
 گو سنگ انت دور ء زماں بیت انت پدی
 اے ایتکلیں زندمان ء نیادی ء
 بیاند ارہ کن منی بر پادی ء
 متلکلیں شہر ء پڑاں چنے بچپارا
 اے منی یاتانی کاشیں کڈک انت
 اے منی ارسانی شہدیں جو ء آپ انت کہ تجیٹ
 اے منی او پار ء جندیں کا پر انت
 اے منی اُمیت ء ویرا نیں چسراغ
 اے منی اوستانی شاگیں گوانزگ انت
 واہ گانی متلکلیں شہر انت منی

آجوتی ء بہار

آہست بیت کدی؟

چُشیں بحت بیت کدی؟

قاسنی منی دعا

منے ملک دائم ء

آزاتی ء رم ء

بے جبر ء ء غم ء

سر سبز شاد بات

مک ء زباد بات

اے منی منکر، آدیرہ، آخیال، مانش انت
 اے منی شوباز، قبر انت، ماہ، سال، مانش انت
 شعر، صوت، ساز، سوز، گپ، کال، مانش انت
 آگندہ یک، پیر، زالے، نشک، انجیر، بن
 آبچار، یک، شہوار، تل، انگ، تیر، بن
 آبچار، زیبائیں، کار، یو، کیں، منگی، بن
 آگندہ، ہر، میت، گنبد، انت

آدل، ذر، گر، اند، مید، نار، انت
 گوں، عصا، پر، شتگلیں، کچکول، آوشت، انگ، فقیر، 66، سا، ہگ
 شتگلیں، شہر، انت، منی
 بیاند، ار، کن، منی، بادی
 شتگلیں، شہر، پداں، چنے، بچار

کتے، کتگ

چو، کو، ہنیں، متراں، وتی
 جواب، لو، لگاں، مسروچ
 چہ، راج، پستراں، وتی
 جواب، لو، لگاں، مسروچ
 من، چو، دائم، غم،انی، ڈنگراں، کتے، کتگ؟
 من، مال، قلم، جبر، آس، انگراں، کتے، کتگ؟
 مناں، کہ، تلو، سال، مدام
 پہ، وژ، دلیں، دمانے
 مناں، کہ، نو، کیں، نو، بستاں
 ہم، نشکاں، گدا، نے

منال کہ رسترا نی دیم
بزگاں پہ نانے

منال کہ دائم تحپاں
پہ منزل نشانے

من و جتا چہ چند کیمتی گراں کئے و کنگ؟
من و ماں قلم و جبرہ آس و انگریاں کئے و کنگ؟
اے آس و آپ قلم انت

اے آس و آپ دیت من!

منال پہ برہمن و مڈی

پہ مسلم و میت من!

منی کہ دست چیت بنت

تہ جنز کاراں زیت من!

پہ نام تنگ و ہا ترا چو سنگراں کئے و کنگ؟

من و ماں قلم و جبرہ آس و انگریاں کئے و کنگ؟

نراناں تنکہ چنت روج؟

غمانی ترندیں آس بیت

نراناں تنکہ چنت شپ؟

کہ اے بحر ہلا س بیت
کہی گو زنت اے وہد و پاس؟
منی کہ جوش پادکیت
گڑا جبر و تا س بیت!

دل و کہ آس روک بیت سنگراں کئے و کنگ؟

من و ماں قلم و جبرہ آس و انگریاں کئے و کنگ؟

چہ کوہنیں مستراں و تی

جواب لوٹگاں سروچ

چہ راج و دستراں و تی

حساب لوٹگاں سروچ!!

(منی مات ء سجاد ء نام ء)

جہان بی بی! من ء حق! پہل کن

کہ من تھی دل تب بچ گئے نہ بوتال

من وہدیکہ تھی نام ء نوریساں

خدا ہم کنیت زمین ء سردے بیت

ہوا ہم آدمے بیت

جہان بی بی! خدا باز شکر انت

تھی ناپل سندیکا دم نہ برنگ

بگمہ سے دیریں سرنگ

برے سرگ ء چہ ساری ہم سدیدت دم

وت ء بے تنگ کنت شہیں قلم ہم

جہان بی بی! من ء حق! پہل کن

اد سجاد ء ہسمبال

جہان بی بی! منی دل نوبت ء برت

نوں من پہ کئے بہ گریواں؟

نوں من پہ کئے بکندال؟

نوں من پہ کئے نوریساں؟

منی اندرگوں سرکاں ہمتوار انت

بلے چوں بے توار انت

جہان بی بی! من ء حق! پہل کن

وئی اے ناپل ء مل کہ تھی پاداں بچکیت

بہشت ء ہم من ء شیر ء بہ میچین

نہ لویت آپ ء کوثر

شراب ء شیشگ ء جو ء چگل دے

من زاناں کہ بہشت ء برف نیت انت

جہان بی بی! من ء حق! پہل کن

کہ من تھی تر مپ تر مپ ء واسداراں

پہ میاہ داد پسند و نذرانت

(کہ گوئیوں روح پاں ماں پسنی کوٹ لارڈ تیسرگواری کت و شہید کت)

میاہ داد تہی درد و کئے زانت

چشمیں گنوی کئے و نصیب انت

وت و تو تیسرانی بانز لاں بست پہ گلزمین و

چشمیں شہیدی کئے و نصیب انت

تیاب و چولانی بزمش و ہدے کچیت ماں گوشاں

و کوشاں رساں و تی شلینیت

ہوائی مسرگانی دل زدگ بیت

تہی "گنوی" ہزاراں سالانی مانز مان انت

اے سار و سر پد ترازان انت

وت و نزان انت

میاہ داد تہی درد و کئے زانت؟

لچہ

من چہ مات و شکم کوردیدال

چم چسراغانی شہم و نہ فہمنت

دل کسی درد و دوراں نہ ماریت

کتور و ہدے کہ سرشندے و کچیت

مک تو انا بیت، انگہ داریت

ماوتا گول و تمان اڑیتنگ

مارا جند و چہ جند و مہ گیشین

راہ مشکل بلے دل جوان انت

تہی کہیبانی بدنامیں شاعر

مسرچی و شنائی و چہ شزار انت

جنت تکت کس اے پیریں جوان

چنواہد تر از گون انت

بے تو اراں سرء ساز گون انت

کنورء مٹا ہگء ہرثم ولایت

تو پگء را بگنہ سے نلے پ

اے فلء فافل لنگلاں دے

بلے یک "شپ چیراں" سے نو لیت

داں بزان انت

"کان پادیں" سر دم

ناموارء سوارء گرز نیت

پیادگء زندگی چنوخوش انت

نمیران

وقی ملکء پ پیران انت

نمیران انت نمیران انت

گوں شیریں پنجگاں ورنہ

تپنگء تیسر زیران انت

جنت آجونی گوانکء

گشت ہر جاہ وقی دانکء

نحمت اش چا کر گون انت

حبر بالاچء را ہشون انت

چہ دورء نکلیاں گیشیں

دل اشس بن گینگ ء ھون انت
 نہ مگ انت تار ء تیلانک ء
 دوگو شیں خجبر اشس لانک ء
 بلے جنگ ء سرپ ء داعم
 بلوچ ء تنگہیں ورنا
 وتی ملک ء پیران انت
 نمیران انت نمیران انت

سُہر دپیں بام

بچک ورنا وت ء لیک ء مسزن دانا ء زانوگر
 جہان ء شنگ ء تالان انت توئے ملاء ء زانوگر
 تئی بامسردی ء قصہ ماں پیشی دپستراں ایرانت
 نہ بنت بے گواہ تاں سد سال ء ہستی بر تلگیں بیرانت
 تئی منت ء گرت تارخ ء تاک ء دپسترا ء قصہ
 کہ چوکارے کنگ میسریں بلوچ ء چول نہ کت کس ء
 بگر جت ء چہ بے دینیں پرنگاں منے مسر ء جنگ ء
 چہ بالاچ ء بگر حالاں بلوچ ء غیرت ء تنگ ء
 بلے مسرچی جہان ء کندگ ء ٹہک انت تئی پشت ء
 کہ مہسر ء آئیں دیوال چو پوڈ ء کنگ وہد ء

منی ہونانی ترینزک

منی تھت و سرون و
 مسرورین ٹوپ و بمب و
 منی ہونانی ترینزک
 رج انت تئی پشک و لمب و
 منی ڈہدار بے تو!!
 من زاناں وار بے تو
 سچو کاں من چہ پسم و
 چہ دست بے زار بے تو
 اگاں ذرنج نئے من و چو
 گل و گوش و چلمب و
 منی ہونانی ترینزک
 رج انت تئی پشک و لمب و
 تراطوقے گور و بیت
 دل و متیل و در و بیت

تئی مات و گہاراں پوشنگ پر سیگ و سیاہیں گد
 تئی راج و تلاو و سہر و بدل و دیگ تن و شد
 پدا آگو تنگیں روچیاں بدے آواز و چہیہا لے
 گول جوریں دژ مناں بلے بہیت یک نوکیں احوالے
 پدا ہوناں دل و زگریں ماں بز و ہیداں ریچھاں
 بکن مسرگ و توامباز و سلام و ش و کندان و
 کہ بلکیں پتر اہیت انت سباء و سہر دپیں باہے
 پوت بیارے دگہ بز و بلندیں شہم گریں نامے
 جبر باز انت بلے قاضی نماز و بد و بار یک انت
 منی رندانی دیوان و خدا نام ساریک انت

حسک تئی شرء گندگ

جہان ۽ پذیرا بیت

گزارو پوش بے تو

کجہام کو میں تلمب ۽

منی ہونانی تر یسنزک

رج انت تئی پٹک ۽ لمب ۽

جہر متیگ ۽ تنیگ انت

بلے دنیا سنیگ انت

نوناں پار سا کھتے؟

خطا باریں کھتیک انت

اگاں ہوناں منی تو!!

ورے ۽ یلکس گو لمب ۽

منی ہونانی تر یسنزک

رج انت تئی پٹک ۽ لمب ۽

منی تحت ۽ سرون ۽

مہ شوریں ٹوپ ۽ بمب ۽

صلالہ ۽ بلوچانی کبرستان ۽ نام ۽

منی ارواہ دمانے تو و تاویل بکن

شانک بدے چھاں اے ویرا نیں پڑ ۽ سیل بکن

اے تئی برات ۽ مسزیزانی پستاریں جون انت

اشال نازین و تئی گنگلیں دل ۽ میل بکن

اے تئی جند ۽ رگ ۽ بسندانی زگریں ہون انت

گوشس بدار پچ کن و تئی چم ۽ دلاں گوشس بدار

چے گشت کوہ ۽ جبل چو نیں توارے شنگ انت

سٹک ۽ پڑ بیتاں تئی مہلب ۽ امبو نیں کشار

تئی بازار ۽ جگر سوچیں لو ارے شنگ انت

تو ادایتیک ۽ آس داتگیں تیرانی میار

اودا تئی گس گس ۽ ہند ہند ۽ نہارے شنگ انت

من گوں پر سیکیں دے چاراں بیتکیں زیداں
 دانکہ چم کارکن آنت گونگیں سرائی کسب رانت
 گوات کشیت سرائت تہر پہ تہر میں گل و پُتن
 آرس شزار آنت انارکانی سراجت کن انت
 چنت سالونک پہ ارمائیں دلاں گوں رہنگ
 چنت بانور و دار اندرہ قسبر و پتنگ
 چنت برات پر شنگیں بارکانی پدا ایرجیک انت
 باریں چنت مات و سراجت ندگانی کپیگ
 باریں چنت مات و سراجت ندگانی کپیگ

ظلم کس؟!

رڑنے تر پیت
 پئے نر پیت
 مسرچی گوں مسک و مہلباں
 مہرنگ ملگورال گو پیت
 دل ز زریٹ
 گلے زریٹ!!
 او پدا۔۔۔۔۔
 سر سبز و میتا پیں لداں
 اے ملگزار و کچچرال
 آجونی و ذر پشیت چسراگ
 نین چہ و تی ظلم و گشتے
 دل ظلمانی داگ داگ

کہ سرتنگ آنت

دمبرتنگ آنت

آپانی زوراکیں زراگ

گیمرتنگ آنت

رنج غمبانی پل باگ

پرچیکہ!!

میگہ تہی

دوری بلاس

نیں گوستگ آنت

پرگوستگ آنت

آسکیانی وہدہ پاس

ما تو سنگ رنجبانی آس

چوں نیست قلم را کاس؟

مات و گلزمین

جی منی مات و جی منی ماتیں گلزمین

خړیوگ و ترس و مجلس و دیوانی نیاں

آرکس و بستار و سرپداں ارمانی نیاں

جی منی اوست و ملید و فنکر و سرزمین

من گمیگاں کہ بے گیس پنے بیتگاں

پہ تہی پدربچساں مادنیں راہے در نہ گیتک

شپ جتیں بگ و حاترا ماہے در نہ گیتک

کئے گشتیت پہ تو دلمیں پنے بیتگاں

نئے منا فنکر و نئے منا فنکر و پس جت

بندر و من چہ زانگ و پہسری بیتگاں

من دل و جزماں من پہ بے مہسری بیتگاں

نیم شپی پاساں دل ہزار تاب و ریس جت

درد لیٹ آنت ماں سینگ و پاسانی سرا

زندگاں روکیں انگر و آسانی سرا

Parado

(ہمساہانی نامہ کہ زمین و سودا بہت)

باندات و گوئیں ترانگے

کفیت و منی زرد و تسمیں موسمیں روپیت و بارت

من و ہدیہ انچیس دیکے و اوشتا تگال

پشت و منی را حبد پستہ و جنگانی ویرانی کلات

چونوک بیدران بونگیں بہت بنگوئیں بچانی مات

دیسانی عہد و سزار کادیں و روکیں رستہ و دیہانی رم

چوندگیں لات و منات

من پہک الوک بے و ساں

ہر نوک بروت شتر و کاشش و شتر و شتر

تہنا پرے گپ و گل انت

کہ من و تی بن پسیر کی قسریں رگا راں گپنگیں

ماتیں زمین و گپڑے ایکو بہا کرتنگ

چکر ال شہر پہ شہراں "ہراڈو" و سواراں

پنج ستارہ و ٹکالاں داراں

وراں ڈنی شراب و لیب داراں "ڈتکال"

جو آجناں

(پہک و فسراموش انت چہ گلباگیں فلسطین و غم و)

باندات و گوئیں ترانگے

کفیت و منی زرد و تسمیں موسمیں روپیت و بارت

حانی منی ماتیں وطن

دل پرچے مونجہاں کپنگے
 کئی ترانگاں جھوٹے مدام
 اچ کئی زہیراں زیادیں
 زاری کنسان کے گام پہ گام
 کئی غم نہ مسزین انت ترا
 کئی یات چوماری دجنت
 کئی درد لیٹ انت اندر
 داتنگ ترا کئے چو عذاب
 پرچے ورے چو پیچ ء تاب
 کئی وعدہاں رد کپنگے
 چہرہ گرے چو آسیاب
 افسوس ء ارمان سد ہزار
 گریوے چو طفلس ء زارزار
 نیل کے منا کہ ایمن ء

سہتے بہ ننداں پہ قسار
 دنیائی ء دوریں سرے
 کارانت جہان ء بے شمار
 سہتے منا ام موہ بدے
 ریچاں دل ء رنگاں وئی
 چو سہب ء سنج ء موجبیں
 زاہر کنساں رنگاں وئی
 من ام چو شے حانی ء
 بازیں غماں بیگاں وئی
 حانی منی ماتیں وطن
 حانی منی مسکین ڈکار
 حانی منی کوہ ء د مک
 حانی منی ترشتیں ستار
 حانی منی زہر نیلگیں
 حانی منی طوفان ء بار
 حانی منی جت ء شپانک
 حانی منی دہکان کار

حانی منی ملاڑ ء مید
 حانی منی ہمراہ ء یار
 حانی زبادیں ڈاک ء ڈن
 حانی گلابیں تاک ء پن
 حانی مسرادیں دمن
 حانی بہارانی حسن
 حانی منی ماتیں وطن
 ماتیں وطن مات مہکنیں
 دل پرچے مونجہاں کپنگے
 کھی ترانگاں جیڑے مدام
 اچ کھی زہیراں زیادیں
 زاری کنان ءے گام پہ گام
 بہتے منا ام موہ بدے
 ریچاں دل ء رنگاں وتی
 چو سہب ء سنج ء پزچاں
 زاہر کنان رنگاں وتی

جُہدِ بیکر

(بی بی کریسہ بلوچ ء نام ء)

پہ وتی ڈیہ ء کتور ء آپ بندال
 پہ وتی شپ ء زمیں شندال
 تاتیک من فسرانی سمند ہاریں
 سرگلیں ڈن ء سرملیں سندال
 گواہ نہ کنت شہز ء زپستیں لائیکے
 سبز ء میتا پیں جاگہ ء ہندال
 دل نہ بچینگ من میار جلیں

چه وقتی ہند ۽ کنگراں ملیں
 دال جہان بہت انت مانمیرانیں
 ما پہ یک پاتراپے گجا ہلنیں
 گیر کاراں من آہیں سرداں
 کوپک ۽ زورمت آہیں برداں
 چہ غمساں ہازیں دل منی روک انت
 گپ گپ ۽ گریش کشاں آہ سرداں
 پہ وقتی راج ۽ حق ۽ شوہازہ
 چو مسریدہ من در پہ در گرداں
 ہر گورہ چاراں لُنج ۽ تامور انت
 ماہ ۽ ماہکان چہ دیدگاں کنور انت
 شیر کنیں گمبانی لڑیں نوکاپ
 پہ منی بیناریں دل ۽ سورانہ
 بیل ۽ براتانی دانگیں سوگات
 سہکیریں تھن ۽ ترندیں ٹاکور انت
 دشنیا تک روچے پسندے سازیت
 پہ من سوہانیں تیر شوہازیت

سداں روچے راج لگتھالیں
 ظالم ۽ ظلمانی زورہ گوازیت
 چومہ چارہ ہنازیں منی ماتہ
 کڈک ۽ نشنگ اتیک پرنازیت
 من دل ۽ جہزماں گوں وقتی جہزمہ
 روچے اے گنگلیں بے جہر وازیت
 گپیت وقتی بیہہ ۽ نسہیں بیہہ
 دژمنساں گاڑینیت دل ۽ سیرہ
 چت کنت جہدہ ۽ بیکرہ ۽ بڑزہ
 چہ تلارہ دال کوہہ البرزہ

باتیل

(اولگانستان و حبادانی پاشدرد)

زمین زربخشے آتک یکر وچے اے نوبستانی گلیں دیارے

کہ چیرے سریت ہمک نداره

ہمک نشان و نشان گار انت

ہمک گمان و گمان گار انت

وئی دل و من و نجام لیووک و پر شتگیں نکرال بہ پولال

اے پر کس جباہ و تہج ساستیں شینگ و نام پش نہ کپتنگ

پہڑ و ہسر و سلاہانی سودا اے گلزمین و مسرادی آس ہمیش انت

کہ آس یز و رنج لوگ

کہ پر حسرید انت

خدا انت گوادر چہ دژمنال بہ رکات

قلم شرمندگ انت

ماں کوہاں نر پتنگ انت حونانی گواڈگ

گلاب ورنائیں جونی پتار انت

حمک گت و گر و کوہ و آگار

تلام انت روح پلن و زندگیاں لاش

لگتمال بے گنایں داز و گوز

لگوئیں دژمن و بونانی چیر

کپنت بمب و نر پنت شور گپتگیں تیر

ہمک نیما بچارے آس روک انت

بن انت ہلک و ڈگار چو تہترین

چہ ترس و مرگی انت میش و پلن و گوک

حیالے حیدرگ و انت اشتر و آپس

پہ ڈیھ ۽ بیرگیریں شہواراں
 تریں جنگول ۽ ملیں سرمچاراں
 کہ سرخیل آنت وتی وات واہی ۽
 بھ دیوانگاں اولاک زیب آنت
 وتی راجی شناس ۽ آہوئی ۽
 بلے چندے دگہ دلار ۽ سیاڈی
 زوریں سیات ۽ کوہنیں کھلاڑی
 کہ نوش ۽ جان کنت بولان ۽ شیراں
 رونت ستیل ۽ نگورپاں ۽ کھیراں
 چہ راج ۽ پہک بے حال آنت نزان آنت
 وتی بن درچک ۽ ہنڈال ۽ گوجان آنت
 نہنگ آنت چم ۽ کچ آنت دل ہر سکیت
 قلم شرمندگ آنت پچے پچے بلکیت

اُشرے پریات کنت

اے خدا!
 اے منصف ایں پروردگار!
 اے ہستی ۽ ساز ۽ سرائی رازدار!
 سرچی کاہواریں اے گوسفند ۽ پہل کن اے خدا!
 اے خدا!
 گول ترازاری ۽ پریات آنت منی
 گول تراڈز بندی ۽ عسرس آنت منی
 یک ۽ دو جت آنت من ۽ پسو بدے
 اے خدا!
 چیز کے روج آنت منے بازار ۽ غب رنگیں سپاہی آتگ آنت
 مات ۽ شیرچ، پیر ۽ ورنہ کشنگ آنت
 کشنگ آنت ۽ برہنگ ۽ دوروا تگنت
 ۽ دگے چندے میاں بلیں مسزار

دیم پہ بے نامیں دیار کے برنگ انت
(کئے بزانہ آزندگ انت کہ مسرتگ انت)
آس دانت اش در احیں بازار گن
کڈک ء کرگین ء پیش بند ء گد ان
لوگ ء بان

مال ء مڈی در س گوں و ت برنگت باروئی آل
تہنا من گوں پنج ء شش جز ء جز ء پشت کپت کاں
جباہ پہ جباہ منزل پہ منزل سرچہ نان
چچ گندال مہر و انیں مسردے
جز اتگ بازار گل
اے خدا!

اے منصف ایں پروردگار!

اے مہربان!

اے خدا!

من ہشک ء حیرانال کہ باریں چے کنال
کہ ہے دنی سپاحی نول منی شوہاز ء لوگ ء میبگ انت
برز ء آزمان ء تر پنت جسگی گراب

گنزمین ء شینک ء ٹوپ

اے خدا!

اے جستی ء ساز ء سدرانی راز دارا
پروردگار!

یک ء دو جنت من ء موکل بدے
من کجام کیمپ ء سلاہ بندیں سپاہ حیل داتگ انت؟
من کجام بازار ء بس بن داتگ انت؟
من کجام جبر نیل ء گن بمبے جنگ؟
من کجام میلن واجہ ء چک دز اتگ؟
من کجام ریل ء ٹریک لینینگ انت؟
من کجام ہینک لٹ اتگ؟
اے خدا!

کارمنے چی انت؟

وقتی واہند ء مسردے بندگی

آکہ ہرچی حکم کنت ماہما پیس ء کنیں

اوتی بندہ! حفیظ ء الامان

اے خدا شکر انت من انسانے نیاں!!

درآمد

بگنجد چه دست و روان انت گوا در
 من چند شہر درآمدے بال
 آماہ و موسم پدانہ ماننت
 منی آیش بند گن و کاپر پدانہ ماننت
 آراہ و ہر پدانہ ماننت
 والايتاں چہ گراب کانت
 گہین انت دیمی زر و گول ٹیلاں
 عذاب و کریاب بیت پدی زر
 منی و زر و موتک کاریت باتیل
 ہر یکیت میدی گول گن و زر
 سر و ماشہ زور تر انت
 من گوتری باز آری پلکیں و مکاں چہ دیر و زر بال

من در پیر بال

زرال پیر ملاء بند و چمپاں

زرال پیر بانثوی تریں چسرنیگ و سارتیں بوال

بلے اے گن و ابے و زر و بنت

درآمدیں تیابی و زر و بنت

من چند شہر درآمدے بال

واتر کنگ لوٹاں

وئی جند تہا واتر کنگ گران انت

بلے من سرچی واتر باں

کہ دیر انت چہ وتا گستا

کجباریں چکراناں

چومشل و کاغزو گوات و میاراں

مذتے گوستگ

برے چہ آزمان و شم

برے چہ گزین و کم

من دیر انت دل وئی لبانی آزاپاں چکرینگ

برے رنگانی بازارد برے جگانی ساہیل و

برے پیر و قوم پلکاں برے پیکیں باتیل و

منی بلسل منی شانتل زہیر وار انت

منی سنی منی منی منی ہاں زہیر وار انت

منی شانتو منی سیو منی بلسل زہیر وار انت

تسا میں رنگ و بو پرسی تمام میں پلک زہیر وار انت

اے بولان تراکیں اُسرد کجبار عہد و یہ چکاں

کہ گران انت چو منی او پارہ پار سنگ و

ہمک پیم و ہمک رنگ و

وئی جند تہا واتر کنگ لوٹاں

صراط و مستقیم و سر کنگ لوٹاں

من دیر انت چہ وتا گستا

من دیر انت چہ وتا دوراں

کجباریں چکراناں

پدا واتر کنگ لوٹاں

مسرادانی دائمی راہ

(حسن حبان نگہی نامہ)

منی ایتکی ہمسراہ

منی غسانی شریک

حسن منی تو نمیران سے حیدرگانی تہا

حسن منی تو ابدمان سے دیدگانی تہا

تو دوست آتے منی دوستیں گسانی ہمیل و بیل

تئی مسردی شان

چو بولان و بزرگ بے درور

تئی راجی حبز بگ و جوہر

چو کوہ و البر ترہ

دل تئی درد پہ قوم

تکانسری پہ وطن

ترارادوست چو ساہ

بلوچ و دشت و دمن

تو پندہ کسنز اتے چہر و تی زبان و چہ

تو یک نہ ترے کہ ایر کپت سے

آزمان و چہ

بلے پل ات تراچہ ما

لگوئیں بد و اہاں

شت سے تو دیم پہ مرادانی دائمی حباہ

شہیدی نام تئی

دپستراں نمیران بوت

تئی قبیر و شک پہ مدام

گواڑگ و گلاباں بوت

پیرگام

بیا گہلیں مانستہ سیم و زمزیلاں مانند اریں
 اے ٹوپ و جنگی گراب جی انت
 اے تپتگیں آسیاب جی انت
 پہ مکہیں گلزمین و نام و
 اے زند بکشیں از اب جی انت
 دو گام دیم انت مسرادر منزل
 تما میں دنیا بکنت ندارگ
 اے "کاروان" نوں نہ بیت دارگ
 چہ رگ و او پار و گو تگیں ما
 یک انچیں پار راہ یے رتگیں ما
 (کہ) پشت و اتر کنگ گناہ انت
 اے جنگ و اسر کنگ گناہ انت

وقتی سلاہاں ملانہ کاریں
 زمانگ و راماپیشہ اریں کہ جنگ جی یے
 مجرم کہ ما ہسز انگیں سر و گار و بچ ایں
 ہسز ارلعت ہما کہ اے ریاست و کلام انت
 مجرم کہ اے وطن بلوچپانی تنگ و نام انت
 اے جنت و ما کس و نہ بکشیں

اے ساہ و ساز مہر و غم اے زندگی منی نہ انت
تو درگرم قصہ کن مے منی و قی منی نہ انت

سرا تگلیں ہمک، ہما کہ بہر بیت جناوراں
ہزار جیف تالہ و ہما تھی منی نہ انت

دلوں زریت پہ جنتیں جہان و وشیاں بلے
من چون واب دیت بال کہ آگہی منی نہ انت

چہ سیوی آء بگر بروداں بے مسرادیں گوادرہ
نجا نجا من گون نیاں کھی کھی منی نہ انت

ہمک گورہ کہ چم روت درامدانی ماڑی آنت
بچار قاضی قسمت و وطن منی منی نہ انت

ترانگانی تاک و پنناں درود پلاں زیاد کنت
دل چہ شہرہ دور لوہیت جنگے آباد کنت

نئے و قی جند سما انت نئے و قی ڈیہ و غم انت
کئے اے قرن و پتکیناں کنت چہ واب و پاد کنت

ما، ہماروچ و وداریہ کہ میار جلیں سرے
تقیل و زمزیلاں چہ بندیکاں و قی آزاد کنت

رہن پھلیں گلزمین و خون لوننت موگک و
مئے وطن ماتیں وطن سہت و دمان فریاد کنت

ہسر کس ازگارہ شوہازہ، ہسر کس زرہ مشردہ وار
مئے وڑیں بے ارزشاں قاضی و قی کئے سیاد کنت

بیت بالا پے وتی بن پیر کی بیسراں بہ گپیت
ندکاں روپے نہ روپے انچیں یارے در کپیت

گیر منا کانت وتی بن زہیر نالیں پھوت
چہ دل ۽ وہدے جگر یوں پہارے در کپیت

جہزماں روپے کتیت رہنیں ملک تانی موگک ۽
چہ ہمک ۽ مک ۽ سلاہ بندیں کتارے در کپیت

دائم ۽ برجہا نہ مانیت قلم ۽ زور ۽ حاکمی
زیر کنت زورائی ۽ یک نیز گارے در کپیت

مان میار اسروز ۽ تژناں انچو راہ ۽ بنے روان
گام پہ گام ۽ پہ تو قاضی یاد گارے در کپیت

بوری واندکارے نہ ملیں سر مچپارے در کپیت
نے چو میران ۽ تہر دیں شہوارے در کپیت

میر ۽ مہتر گل پہ کلدارہ بہا بوت ۽ شت آنت
نوں کجا پہ مئے شپانکاں درد وارے در کپیت

داں اے چم شلنت آرس ء دل زہیر نالان انت زندگ انت بلوچستان
داں اے گیدی ء دمکال روج ء رشن تالان انت زندگ انت بلوچستان

چج بدیں نگاہ یے مئے مہلبیں ڈگلانی کسمت ء نہ بختین ایت
داں قیامت ء روج ء ہمبلاں نمیران انت زندگ انت بلوچستان

جی منی شہیدال کہ پہ وتی وطن مات ء گام گام سالونک انت
هون ء ہنئی نیں ترمپاں ملگزار بولان انت زندگ انت بلوچستان

باریں سازاتگ چنٹوگوں زماںگ ء پندل وشنیا تک ء بدواہاں
اے رحیم ء رحمانیں برز ء واجہ ء شان انت زندگ انت بلوچستان

آس ء آپ ء چکاس ء چوتلار برحباء انت گلزمین ء دلبد ء
ہور دگل کپ ء قاضی چت کنگ نہ بیت گران انت زندگ انت بلوچستان

بام نازینک جنت رشن بانور بیت شپ کدی روج بیت
اے تہاری کدی زندہ درگور بیت شپ کدی روج بیت

ماہما ساعت ء مژدہ واریں کہ بنیت صحب ء مائیں پری
حسم پہ چم ء کچیت دل گوں دل ہور بیت شپ کدی روج بیت

پہ تہی وشتاکی ء وہدے صحب ء سرا بام کہ برمش دنت
ہسرگور ء ہگل ء ڈاہ بیت شور بیت شپ کدی روج بیت

باریں کد حباء جنت اے ”ازل نقتلین دیدگانی نصیب“
داں کدی زندگی لُنج ء تامور بیت شپ کدی روج بیت

بیگاہ ء ماہ ء غسم تہنا کریاب کنت ایوکیں بنی آدم ء
من کہ جہڑاں دل ء دل منی دور بیت شپ کدی روج بیت

قاضی روچے پدا کتیت باریں کدی دوست سوین بنت
مہسر ء دژمن کدی دیدگاں کور بیت شپ کدی روج بیت

اَس ۽ ھاڪشاني انت گريوگ ۽ زاري انت ڇي ٻيڻه ڪنال
هس ڇهار نيمگا بڙگي واري انت ڇي ٻيڻه ڪنال

آزمان ۽ سرات آڏو راج گول وانگ ۽ زانگ ۽
په بلوچال منڊام گون ۽ بيماري انت ڇي ٻيڻه ڪنال

انچيس باريگي اٽڪه مني بيدر ۽ کس ڪيڻي نه انت
هر کس بے حاجت انت هر کس بيماري انت ڇي ٻيڻه ڪنال

راج ورنهه ڪه باندا ۽ اوست انت وڻي چنڊ ۽ منڊ ۽ نه انت
ڪشيت ترياڪ جان ۽ ڇي بيماري انت ڇي ٻيڻه ڪنال

قاضي بلے تو آڏال ۽ ابدالے ۽ پوڇڪي بستار تي
مرڪتاباں بلے نام تي ساري انت ڇي ٻيڻه ڪنال

همراه منا دوست نه همراز نه سنگت
تهنا من رواناں غم ۽ دراجين سفر ۽ وت

گپ جن ڪه به بيت سارت دل ۽ ٽڻي ايل ارواه
تني تران دپ ۽ شهد چو قران ۽ تلاوت

عشق ۽ منا گيشيگ ڇي دانائي ۽ ڪشڪ ۽
عقل ۽ منا ريڻائي ۽ رنگراه ۽ تها جت

يڪروڇي اے هشڪاوگ ۽ ڏل بود ڪنت ، بهنو
موسم بگوز انت سال بکنز انت بلے قسمت

ڪسے مني نزیک ۽ نيت حاکم ۽ ترس ۽
چار راه ۽ سرا اير انت چو ڏڙ ۽ مني مينت

ساڙا ، داں جهان هست وڻي ٽيڻل ۽ قاضي
الله بکنت تي شاعريں ارواه ۽ سلامت

جندہ مہ فراموش منی واجہ
گمراہ ہے پوش منی واجہ

اے ہون تہی قوم ، نشانی انت
ایشال پہ دے نوش منی واجہ

آرزان ترس کار دکہ جی انت
نازاکیں دلاں پر پوش منی واجہ

دہکان مہ مدام لاپ چہ شدہ چنگ انت
نکس بکن دگوش منی واجہ

امروز وقتی جندہ نماں گار انت
تہی گاریں کجا ہوش منی واجہ

گمبانی شراب نوش اتمان قاضی من
دل انگت بلا ہوش منی واجہ

بنیت گول پاداں منی یک بیل ء یارے درنیت
دہرے اے دمکال تہاریں درد وارے درنیت

داں ہزار سال ء نہ کنیت گنج تہی کوہیں غم
چے گشاں من چچو من انت بچ شمارے درنیت

چنکدر واجہ خدا ء عیبگ ء باگی بر انت !!!
انچو نا ذرا ہاں بلے تر پیش انا رے درنیت

پہ مسرادے گول اتنت من دشت ء دریا دمک ء در
واسے ناکامیں دل ء کہ یاد گارے درنیت

پہ عذاب و نت شہر مکتباں شانزدہ سبق
چاریں آزاپاں چکراں روزگارے درنیت

حاکمانی ترس ء بیم ء گنگ انت مہلوقات گل
تلوساں قاضی پہ دانکے من توارے درنیت

دگر ۽ میار بار وتا بے میار کنت
چاگرد مسردم ۽ تے رنگ ۽ شزار کنت

شالا مئے دیدگانی خدا پر دگ ۽ بکنت
کہ ریک سرمگاں گوں زما نگ ہوار کنت

پہ گلزمین ۽ ڈوک ۽ ڈلانی پہ سازگ ۽
ہسر زندگیں بلوچ وتا سرمچار کنت

ماچک ۽ پد نہیں وتی جان ۽ فدا کنیں
مئے مکہیں وطن اگاں مارا توار کنت

اے چو نیں قاضی یے کہ رد ۽ زور راست کنت
اے چو نیں قاضی یے کہ حرام ۽ حلال کنت

تپنگ ۽ تیسر ۽ توار انت چتو من اسید کنال
ہمک جاہ گریوگ ۽ زار انت چتو من اسید کنال

ہمک گس ۽ چہ یک ورنائیں پگ ۽ گار انت
ہمک جہان تہسار انت چتو من اسید کنال

چہ فنکراں رنجتہ بچیک ۽ مہکیں مادر
غمی ملوکیں گہسار انت چتو من اتید کنال

دل انت کہ مان نیاری زمانگ ۽ دودال
وقی غمائی میار انت چتو من اتید کنال

ہماکہ اوئے نہ کرزیت جہان ۽ واہند انت
پیادگ بوروار انت چتو من اتید کنال

من گیرکاراں شہیداں وقی لگیں ڈیہ ۽
گوں آرساں ہون ہوار انت چتو من اتید کنال

تدیگا قاضی نگہاں چہ اندر انت منزل
تدیگا دَنز ۽ گبار انت چتو من اتید کنال

○

راج در پہ در انت دال من ۽ ہوش کنت
بے سمار ہسبر انت دال من ۽ ہوش کنت

روح ۽ صورت نہ دیتگ منی دیدگاں
ہسر گورۂ جمبر انت دال من ۽ ہوش کنت

من نہ داشنگ کدی ساہتانی حساب
آ منی دلبر انت دال من ۽ ہوش کنت

کنوش باریں کجام میٹگ ۽ مہتل انت
پن آس ۽ چہر انت دال من ۽ ہوش کنت

گپنگ انت گوں سگاراں اے کوہسار ما
اے منے بندر انت دال من ۽ ہوش کنت

قاضی درکپنگ باریں کدی چہ گس ۽
چہ من ۽ پیہر انت دال من ۽ ہوش کنت

محل کہ جگہ میار ۽ عیب انت پہ سر مچا راں
رواں بہت انچو رواں بے ہجر، مفسر نہ کثیت

من جزاں جزاں پہ منزل ۽ چہ گس ۽ در اتکاں
پدا ہما زندگی ۽ مانتر، مفسر نہ کثیت

زمانگے بیت کہ راہی ۽ تو وئی شوہاز ۽
پدا پہ لوگ ۽ بکن تو وا تر، مفسر نہ کثیت

دل ۽ ہما فشر درد ۽ غم، سوزمان ۽ وسواس
سرا ہما ہور گوات حمبر، مفسر نہ کثیت

تو ہر حساب ۽ دل ۽ بہ جہڑے حیاں بکن ۽
من زاناں قافنی ترا چہ پیسر، مفسر نہ کثیت

جہان فنا بیت مفسر بیت آسر، مفسر نہ کثیت
ودار داں منزل ۽ نہ بیت سر، مفسر نہ کثیت

داں گیسر دازانی آپ رشت ۽ نشان گواہیت
داں بر نیار انت لدانی کوز، مفسر نہ کثیت

○

پہ ڈھچھ و حاترا کہ سر مچھارے یک شہید بیت
بہشتیانی سورہ شب ملائکہانی اسید بیت

پدا گے انت کہ چا کرہ بہ بکثیت لوگ و گوہر
پدا گے انت پہ حسانی و گنویں شے مسرید بیت

اے راست و دروگ و جنگ دال قیامت و تے وڑ انت
پدا حین سے جہہ جنت اگاں کسے یزید بیت

تلا و قدر نیت ادا، نہ اشرفی و سنج و سوج
اے احمقانی نیادی انت ادا کہ پر حسرید بیت

جہان و پولگ و روئے سرا بکن پہ ہوش و مار
درابنت گلہیں نیک و بد ترا کہ عقل و دید بیت

○

بال و انت تہی لوگ و سرا بمبار بلوچ
بست بکن چہ واب و پادا یار بلوچ

سوئی بے آرام انت گوادر بے چاڑ انت
پتو پیداک انت رنجبانی ہار بلوچ

بیا کہ پدا سرگ و رامڑا ہے گول کنیں
بیا کہ کنیں بدواہ و سرا یلغار بلوچ

پنجاب سال و برزانت کہ ما صبر کنگ
بس انت تلویت نول گیشیں اوپار بلوچ

اے کچر، اے کوہ، اے دمک، اے سبزیں زر
مئے میرا س انت منے شہر و بازار بلوچ

ماچہ وتی ہر دو بہرہاں بے حال نہ ایں
متیگ انت کسہرک منے تیس و چہبار بلوچ

دودانی مئے بیرک دار باریں چوں بوتنت
راج ۽ سونزائیں سردار باریں چوں بوتنت

ماکہ ہمودالیب گنگ محب داں بیکاری
آروچ ۽ شپ آ بازار باریں چوں بوتنت

گوں ہونیکاں مرچاں تو تند ۽ نیاد کن ۽
تئی پیشگیں قول ۽ قسار باریں چوں بوتنت

چو کلساٹ ۽ بے اُمیت نشہ مونجبان ۽
تئی ٹہل ۽ داب ۽ سینگار باریں چوں بوتنت

چو آپانی پد گوانکاں بزمشے گواہ نہ کنت
قنشی پلئیں دوست ۽ یار باریں چوں بوتنت

ناں کاروانے نال یک راہ نشانے پیش کپنگ
اے زندگی گشتے تہنا گمانے پیش کپنگ

اے دل مہ ذرپشیت چیاگوں تئی شیشگیں یا تاں
کہ ترانگنی تہا ماہیکاں نے پیش کپنگ

دو بڑگ گڑگیں اوشتاگ مسیر ۽ پیشگاہ ۽
پہ چنڈے نان ۽ دلاپ انت رزانے پیش کپنگ

ہما دمان ۽ کہ من پد تو شعر پد بسداں
ہما دمان ۽ جبر داستاں نے پیش کپنگ

کجہام اُمیت ۽ حدازانت اے قہریں ڈکال ۽
تسائیں ہلک دراں ڈیہ گدانے پیش کپنگ

اے گلزمین گوں سہاراں انتظار ۽ انت
کدی کیفیت مئے سرا آزمانے پیش کپیگ

وتا بہ نامیت پہ شہد میں بلوچی ۽ نام ۽
ناں انچیں سازگرے، نال لالنے پیش کپیگ

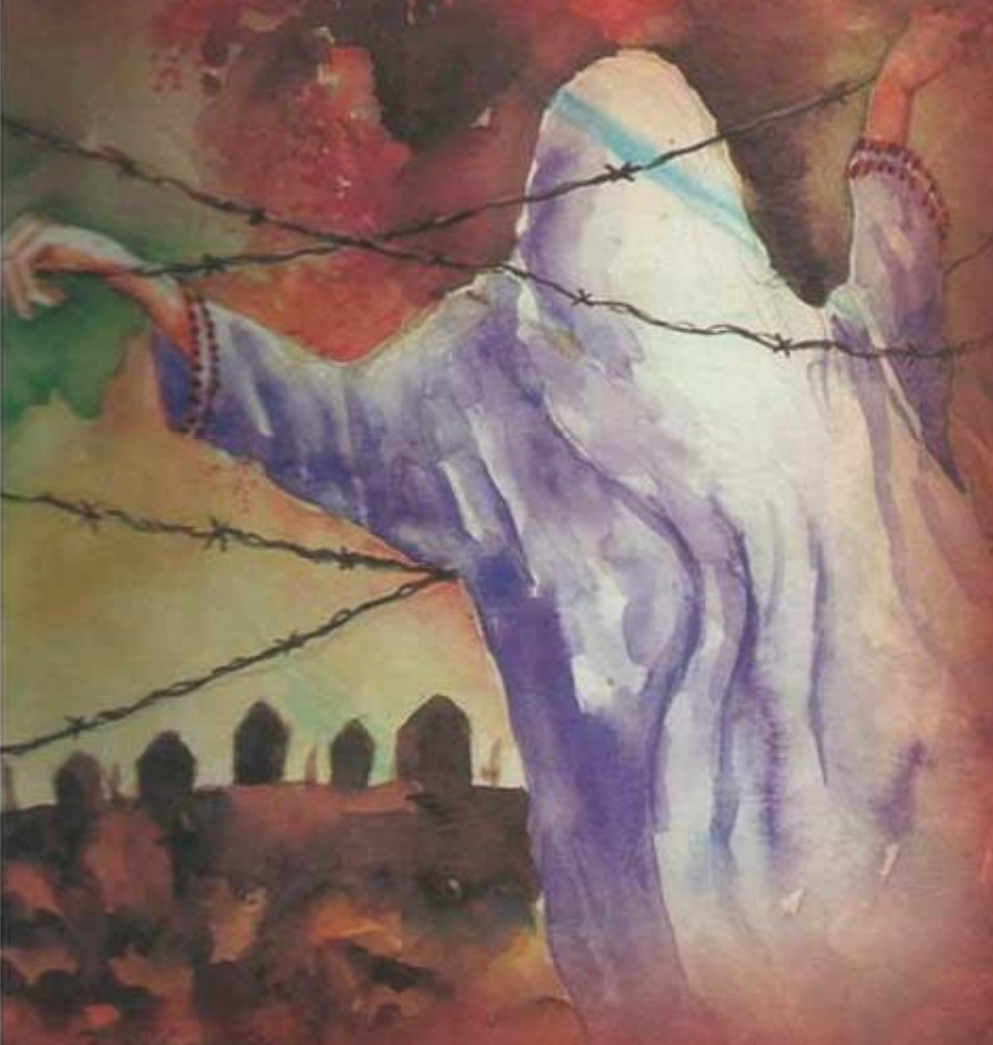
ترا چہ رند ہمک رنگ ۽ بوہ شمشک من
ندارہانی تھا بس گشانے پیش کپیگ

من ریزہ ریزہ چہ اسروز ۽ جنتیں زیمیاں
کئے ۽ بچاراں؟ نجا مہروانے پیش کپیگ

رپٹ داں بام باریت دل ۽ تب ۽ قاضی
تہی مجلس ۽ نوں بس یک بے زبانے پیش کپیگ

حالی منی مائتیں وطن

مبارک قاضی

بازی

وطن مرادانی گلزمین است
وطن سبزه گلیمیں سین است
وطن بہارانی رنگ دین است
وطن گدہ نیست است تہ چہ نہ نیست
وطن کلاست است لہ لہ کلاں شہ کلاں غیر

